

کبری آجربندیان

در شرایطی که دولت و بانک مرکزی با محدودیت منابع ارزی مواجهاند و اولویت خود را تأمین نیازهای اساسی و حفظ معیشت مردم اعلام می کنند، یک نگرانی دیگر در حال شکل گیری است؛ اینکه برخی شرکت های خودرویی از فضای بحرانی کشور برای فرسایشی کردن تعهدات خود و نگه داشتن سرمایه مردم استفاده می کنند. مصطفی پوردهقان، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس، با اشاره به گزارش های متعدد مردمی درباره تأخیر در تحویل خودروهای وارداتی، هشدار می دهد که تداوم این وضعیت می تواند به شکل گیری مفسده اقتصادی و بحران اجتماعی منجر شود؛ چرا که اگر یک شرکت بتواند سال ها پول مردم را در اختیار داشته باشد و بدون بر خورد جدی به تعهدات خود عمل نکند، مسیر برای تکرار این رفتار از سوی دیگران نیز باز خواهد شد. موضوعی که در ماه های اخیر بارها مورد انتقاد مردم قرار گرفته و حالا به مجلس نیز رسیده است.

گلابه های مردم از خودروهایی که تحویل نشد

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، با اشاره به گزارش های متعدد مردمی درباره عملکرد برخی شرکت های خودرویی اظهار داشت: ما گزارش های مردمی بسیار زیادی داریم که خودروهای وارداتی، چه به صورت CBU و یا CKD به مردم داده نمی شود؛ به خصوص در مورد شرکت «فردا موتورز» که مردم گلابه دارند پس از ۵ سال هنوز خودروی خود را تحویل نگرفته اند. وی ادامه داد: حتی مردمی که برای دریافت خودروهای نو یا کار کرده در شرکت های مختلف ثبت نام کرده اند نیز از این قاعده مستثنی نیستند و این شرکت ها به بهانه جنگ و محاصره، خودرو را تحویل نمی دهند.

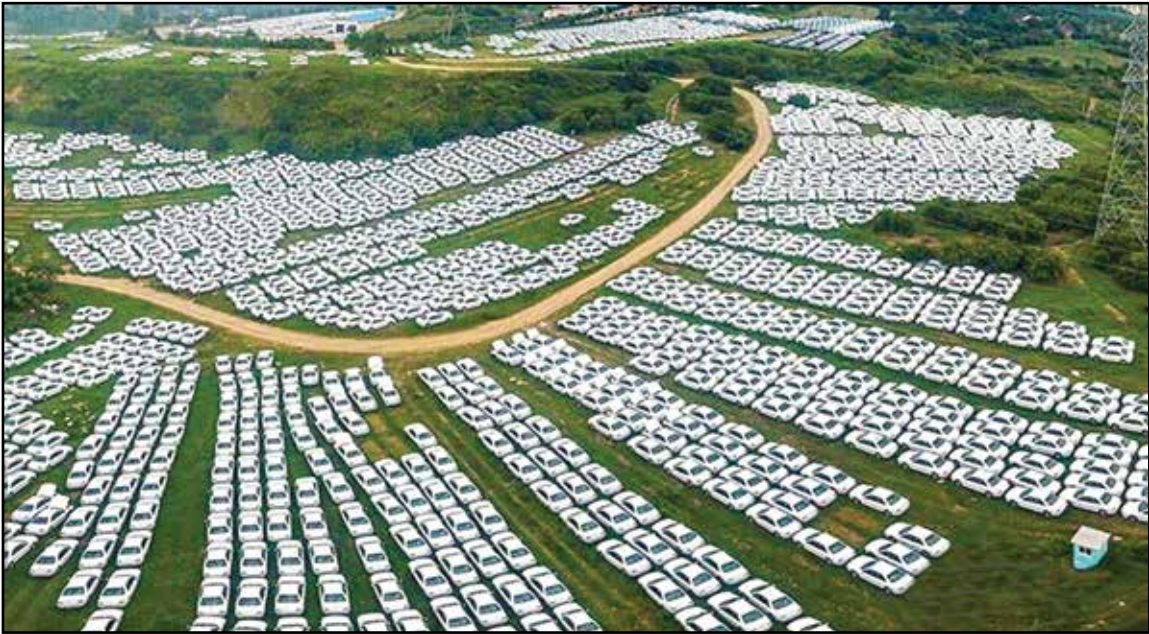
مسئله ای که در این میان اهمیت پیدای می کند، فقط تأخیر در تحویل خودرو نیست، بلکه مسئله اصلی، اعتساد عمومی است. در اقتصادی که مردم برای خرید یک خودرو بخش قابل توجهی از سرسرمایه خود را پرداخت می کنند، تأخیر های طولانی و نامشخص بودن سرنوشت این سرمایه می تواند به افزایش نارضایتی عمومی منجر شود. از سوی دیگر، وقتی شرکت ها بتوانند بدون پاسخگویی روشن، تعهدات خود را به آینده موکول کنند، این نگرانی شکل می گیرد که چنین رفتاری به یک الگودر بازار تبدیل شود.

پوردهقان با اشاره به رفتار برخی شرکت ها در زمان تحویل خودرو تصریح کرد: برخی شرکت ها هم که می خواهند خودرو را تحویل بدهند با

گزارش

دولت میان تنگنای ارزی و اجرای قانون واردات خودرو گرفتارست؛

پارادوکس جنگ و خودرو پوردهقان: نهادهای امنیتی باید ورود کنند

قیمت های ارزش افزوده بسیار بالاتر، مردم رانگران می کنند؛ این در حالی است که قبلاً خودرو را به قیمت قطعی فروخته بودند. حالا به بهانه افزایش نرخ ارز بهای بیشتری را طلب می کنند.

وزارت صمت باید رد پاره عملکرد شرکت ها پاسخ دهد

این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با اشاره به نقش وزارت صمت در نظارت بر عملکرد شرکت های خودرویی تأکید کرد: ما از وزارت صمت خواستیم تا گزارش پیگیری ها و اقدامات آنها را ببینیم، زیرا این وضعیت قابل قبول نیست. وی افزود: این ها منجر به نارضایتی و ضایع شدن حق مردمی می شود که خودرو خریدند ولی الان سرگردان مانده اند. کمیسیون صنایع موضوع را بررسی کرده و الان منتظر گزارش وزارت صمت هستیم، اگر کوتاهی ببینیم حتماً نقش نظارتی خود را انجام می دهیم.

این بخشی از اظهارات پوردهقان نشان می دهد مسئله از نگاه مجلس تنها یک اختلاف قراردادی میان خریدار و فروشنده نیست، بلکه موضوعی مرتبط با نظارت اقتصادی و جلوگیری

رشد ۹ میلیارد دلاری تعهدات ارزی ایفاننشده صادر کنندگان، و طرح یک پرسش:

کارت های بازرگانی اجاره ای متهم اصلی هستند یا شرکت های حاکمیتی؟

بنابراین همانطور که مشاهده می شود، گران کردن نرخ ارز رسمی تأثیری بر بازگشت این ارز هانداشته و باید علت این پدیده را فراتر از این موضوع دید.

۵۰ درصد ارز های صادراتی در دست دولتی ها

از همان ابتدای رواج بازگشتن ارز های صادراتی، برخی تحلیلگران ادعان کردند که عمده ارز های صادراتی در اختیار شرکت های دولتی است و فعالان اقتصادی بخش خصوصی، به ویژه واحدهای اقتصادی کوچک، نقش چندانی در این پدیده ندارند.

در همین راستا، علی شریعتی، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، به سیاست دولت برای جمع کردن کارت های بازرگانی واکنش نشان داد و گفت که باید برای بازگشت ارز های صادراتی، فکری اساسی کرد. او در تاریخ ۲۸ تیر، در پستی در شبکه اجتماعی ایکس، نوشت: «مشکل تعلیق ۱۱ هزار و ۲۰۰ کارت بازرگانی بابت عدم برگشت ارز صادراتی مربوط به صادر کنندگان زیر ۱۰۰ هزار دلار وجود دارد. این صادر کنندگان عمدتاً تجار کوچک SME هستند. این در حالی است که ۵۰ درصد عدم برگشت ارز مربوط به ۸۷ شرکت بزرگ (قیر و پتروشیمی و فلزات رنگین) است.»

همچنین ذبیح الله خادیان، رئیس سازمان بازرسی کل کشور، هفته گذشته در یک برنامه خبری، با اشاره به بازگشتن ۹۴ میلیارد دلار ارز حاصل از صادرات، اعلام کرد که ۲۹ میلیارد دلار از کل مبلغ عدم رفع تعهد ارزی، مربوط به ۲ شرکت دولتی است.

رانت پنهان برای دولتی ها در بازنگر دادن ارز های صادراتی

برخی کارشناسان برای تحلیل این روند به نقش رانت پنهان در بازنگر دادن ارز اشاره می کنند؛ از نظر ایسن صاحب نظران،

ما می توانند ورود کنند و اجازه ندهند تمایل بقیه شرکت ها به این سمت برود. ما این موضوع را در دستور کار قرار خواهیم داد.

دولت ارز ندارد، اما نظارت نباید تعطیل شود

در کنار مسئله نظارت بر شرکت ها، موضوع واردات خودرو نیز همچنان با چالش هایی روبه روست.

پوردهقان درباره امتناع دولت از اجرای کامل قانون واردات خودرو نیز چنین گفت: ما دو موضوع داریم؛ یکی امتناع بانک مرکزی برای تأمین ارز مورد نیاز است چون می گوید تنگنای ارزی داریم و موضوعاتی مثل معیشت مردم داریم که از خودرو مهم تر است.

وی افزود: نکته دوم این است که هنوز تعرفه واردات خودرو تعیین و نهایی نشده است. ما هم در انتظارس کمیسیون های زیرمجموعه هیئت وزیران هستیم و منتظریم که مصوبه کاهش تعرفه واردات را داشته باشیم که تکلیف وار دکننده ها را مشخص کند.

این بخش از صحبت های پوردهقان به همان پارادوکسی بازمی گردد که اکنون سیاست گذار با آن مواجه است؛ از یک طرف محدودیت منابع ارزی و ضرورت حفظ ذخایر برای نیاز های حیاتی، و از سوی دیگر ضرورت جلوگیری از ایجاد خلأ نظارتی در بازار.

کاهش تعرفه واردات خودرو؛ وعده ای که هنوز اجرایی نشده است

پوردهقان با اشاره به توافق دولت و مجلس در جریان بررسی سوجه ۱۴۰۵ اظهار اشت: در بودجه ۱۴۰۵ قوی و قرار با دولت گذاشتیم که تعرفه واردات خودرو از ۱۰۰ به زیر ۲۰ درصد برای خودروهای تا ۱۵۰۰ سی سی کاهش پیدا کند. قرار بود دولت برود در کمیسیون های مربوطه خودش این موضوع را مورد بازنگری قرار دهد ولی به شرایط جنگی خودرو و هنوز این اتفاق رخ نخورده است. امیدواریم به زودی انجام شود.

در نهایت، مسئله خودروهای تحویل نشده تنها یک پرونده اقتصادی نیست؛ بلکه آزمونی برای نحوه مدیریت بحران است. دولت ناچار است منابع ارزی محدود را برای اولویت های اصلی حفظ کند، اما همزمان نمی تواند از مسئولیت نظارت بر رفتار شرکت هایی که با سرمایه مردم کار می کنند، فاصله بگیرد.

حل این پارادوکس نیازمند آن است که در کنار مدیریت ارز و معیشت، دستگاه های اجرایی، قضایی و نظارتی نیز حضور فعال تری داشته باشند تا شرایط بحرانی به فرصتی برای سوا استفاده اقتصادی تبدیل نشود.

عدم ایفای تعهدات ارزی حاصل از صادرات، و «زمان بر بودن دریافت کارت بازرگانی»؛ از جمله علل گرایش به کارت بازرگانی اجاره ای محسوب می شود.

با توجه به مطالب ذکر شده، ایفای تعهد و پیمان سپاری ارزی تنها یکی از علل رواج این پدیده در تجارت ایران است که تغییر نرخ ارز رسمی هم تأثیر چندانی بر بازگشت ارز دولتی هانداشته بنابر این باید به دیگر علل رواج این پدیده، که ساختاری هستند، توجه داشت. یکی از مهمترین علل، «بی اعتمادی» فعالان اقتصادی به سیاست گذاران است. فعالان اقتصادی در نتیجه این بی اعتمادی، به راهی استفاده می کنند تا نظارت های مالیاتی و ارزی را دور بزنند چرا که به تجربه در یافته اند نظام حکمرانی بیشترین فشار مالیاتی و نظارتی را بر فعالان اقتصادی بخش خصوصی و مردم وارد می کند، اما شرکت های حاکمیتی، و به ویژه خصولتی ها، از این نظارت ها مصون هستند بنابراین اعتماد فعالان از نظام حکمرانی اقتصادی سلب شده است.

مهمترین عامل بازگشتن ارز: نااطمینانی های سیاسی

امانبدیه مهمترین عامل ساختاری رافراموش کرد؛ از سال ۱۴۰۲، که با شروع عملیات طوفان الاقصی درگیری های نظامی در خاورمیانه تشدید شد، نااطمینانی های سیاسی و اقتصادی هم افزایش یافتند. با درگیری مستقیم ایران در تنش های نظامی، نااطمینانی ها به اوج رسیدند و تجربه ۲ بار جنگ و گرفتار شدن کشور در باتلاق «نه جنگ و نه صلح»، تبعات شوموی برای اقتصاد نحیف و تحریم زده ایران داشت.

در این میان، فارغ از شرکت های حاکمیتی، فعالان اقتصادی واقعی اطمینانی نسبت به وضعیت اقتصادی ندارند و حضور آن ها در بازار های داخلی، از جمله بازار ارز، پرسک است و پرسک های سیستماتیک در بازار ها نقش پررنگی دارند. تازمانی که پرسک های سیستماتیک و قضای نااطمینان و بیاتکلیف سیاسی گریبان اقتصاد را رها نکنند، سرمایه های داخلی نیز به ایران بازمی گردند. در این میان فعالان اقتصادی هم از انواع راه های میان بر، نظیر کارت های بازرگانی اجاره ای، استفاده می کنند.

البته در نهایت تمام ارز های صادراتی باید به کشور باز گردند، به خصوص اکنون که ذخایر ارزی کشور در تنگناست و همچنین برخی در این میان، از اوضاع نابسامان سیاسی سواء استفاده می کنند پس شکی در ضرورت جمع آوری و مقابله با این کارت ها نیست اما برای حل این پدیده، باید به ریشه های آن توجه کرد و ریشه این پدیده در اوضاع آشفته سیاسی، حاکم بودن وضعیت نه جنگ و نه صلح و نبود فضای اعتماد، نهفته است. منسوب کردن بازگشتن ارز های صادراتی تنها به کارت های بازرگانی اجاره ای، پاک کردن صورت مسئله است.

در این وضعیت، فشار بر فعالان اقتصادی کوچک و متوسط، به واسطه باطل کردن کارت های بازرگانی، تنها به سگتزش بی اعتمادی منجر می شود؛ هر چند که در نهایت باید با این پدیده مقابله کرد اما راه مقابله باید عادلانه باشد. پس از برقرار شدن فضای آرام سیاسی، رفع سایه شوم جنگ و لغو تمام تحریم ها، دولت باید ابتدا از شرکت های زیرمجموعه خود آغاز کند،

رزهای این شرکت ها را پس بگیرد و این رانت ناکارآمد حذف کند؛ از این رهگزار امیداینکه فعالان اقتصادی واقعی با مشاهده بازگشت فضای اطمینان و اعتماد به کشور، سرمایه های خود را به چر اقتصادی بازگردانند، تقویت می شود.

خبر اقتصادی

معاون وزیر اقتصاد:

طرح انتقال سوخت به کارت بانکی، ارتباطی با تغییر قیمت بنزین ندارد

معاون سیاست گذاری اقتصادی وزارت اقتصاد عنوان کرد: اجرای طرح انتقال کارت سوخت به کارت بانکی، هیچ ارتباطی با تغییر قیمت بنزین یا تغییر سهمیه سوخت ندارد و صرفاً فاشیوه محاسبه و تخصیص پارانه سوخت را تغییر می دهد. به گزارش ایلنا،م رضی، نمایان باحضور در برنامه «میز اقتصاد» افزود: اجرای طرح انتقال سهمیه پارانه سوخت از کارت سوخت به کارت بانکی، در چارچوب قانون بودجه آغاز شده است، فلسفه اصلی اجرای این طرح مشخص شدن مصرف سوخت در کشور است و این موضوع اصلاح قیمتی نیست و همچنین توضیح داد: فرایند اجرای این طرح به صورتی است که افراد کماکان از کارت سوخت استفاده می کنند و سوخت گیری تغییری نمی کند، تنها در موقع پرداخت، نحوه تخصیص پارانه از کارت سوخت به شبکه بانکی منتقل می شود.

رئیس سازمان امور مالیاتی خبر داد: جریمه شرکت ملی نفت در صورت عدم ایفای تکلیف مالیاتی

رئیس کل سازمان امور مالیاتی تأکید کرد: شرکت ملی نفت در صورت عدم اجرای تکلیف مالیاتی مشمول جریمه می شود. به گزارش تسنیم، محمد مهدی سبحانچال با اشاره به پیگیری وضعیت بدهی های مالیاتی شرکت های بزرگ و مجموعه های دولتی، اظهار کرد: همان طور که کسب و کارهای کوچک مکلف به اجرای الزامات سامانه مؤذیان و ثبت صورت حساب الکترونیکی هستند، شرکت های بزرگ دولتی از جمله شرکت ملی نفت نیز باید این تکلیف را انجام دهند.

با ورود ۲۶هفت پول حقیقی؛ شاخص کل بورس ۹۹ هزار واحد رشد کرد

شاخص کل بورس یکشنبه ۱۱ مرداد، ۹۹ هزار و ۲۷۱ واحد افزایش، معادل ۱.۹۶ درصد رشد کرد و در ارتفاع ۵ میلیون و ۱۵۴ هزار و ۵۹۰ واحد ایستاد. به گزارش مهر، یکی از مهم ترین اتفاقات معاملات روز گذشته، ورود ۲ هزار و ۶۲۰ میلیارد تومان نقدینگی حقیقی به بازار سهام بود. موضوعی که در کنار خروج یک هزار و ۲۳۸ میلیارد تومان سرمایه از صندوق های درآمد ثابت، افزایش ریسک پذیری سرمایه گذاران و انتقال بخشی از منابع به سمت بازار سهام حکایت دارد.

سازمان خصوصی سازی تعیین تکلیف کرد: واگذاری «نیشر هفت تپه» به ۲ بانک

سازمان خصوصی سازی درباره تصمیمات هیات واگذاری در خصوص شرکت کشت و صنعت نیشر هفت تپه بیانیه ای صادر کرد. به گزارش تسنیم، در این اطلاعیه آمده است که در جلسه هیات واگذاری، موضوع قیمت سهام دولت در این شرکت با هدف افزایش سرمایه بانک ملی ایران وارد دین دولت به بانک صادرات ایران مطرح و صرفاً در چارچوب اجرای تکلیف مقرر در مصوبه یادشده، نحوه قیمت گذاری تعیین تکلیف و به تصویب هیات واگذاری رسید و سازمان خصوصی سازی مکلف به تکمیل فرآیند قیمت گذاری و انجام تشریفات انتقال سهام دولت در شرکت کشت و صنعت نیشر هفت تپه در راستای مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا به بانک های ذی ربط شده است.

معیشت بیش از ۵۰ درصد کاربران ایرانی به اینترنت وابسته است

یافته های جدیدترین نظرسنجی ملی مرکز افکارسنجی دانشجوین ایران (ایسپا) نشان می دهد که ضرب نفوذ اینترنت در میان جامعه بالای ۱۵ سال کشور به ۸۹.۲ درصد رسیده به طوری که معیشت و درآمد بیش از نیمی از کاربران به فضای مجازی وابسته است. به گزارش ایرنا، بررسی الگوهای رفتاری جامعه در یک سال گذشته نشان می دهد که خدمات بومی حوزه اقتصاد دیجیتال به عمق زندگی روزمره مردم نفوذ کرده اند. در مجموع، ۲۷.۶ درصد از پاسخ گوینان صراحتاً اعلام کرده اند که پلتفرم های بزرگ داخلی نظیر اسنپ، تپسی، دیجی کالا و فلیپو به میزان «باید یا خیلی زیاد» گره گشای نیازهای معیشتی و رفاهی روزمره آن ها هستند.

بارسبدین نرخ ارز به ۱۹۲ هزار تومان؛ شکاف دلار آزاد و حواله به ۲۶ درصد رسید

بررسی آخرین تحولات بازار ارز نشان می دهد نرخ دلار آزاد به ۱۹۲ هزار تومان و نرخ دلار حواله به ۱۵۲ هزار تومان رسیده است؛ براین اساس شکاف میان نرخ به حدود ۲۶ درصد افزایش یافته است. به گزارش تسنیم، در زمان وجود ارز ۲۸۵۰۰ تومانی واردات کالاهای اساسی برخی اعلام کرده بودند تداوم شکاف میان نرخ دلار آزاد و حواله، انگیزه بهره گیری از ارز ترجیحی در واردات را حفظ کرده می تواند در رفتار فعالان تجاری ورود ثبت سفارش اثر گذار باشد، در مقابل، کاهش این فاصله نسبت به فلانگش تاریخی، بیانگر تعدیل نسبی انتظارات و نزدیک تر شدن نرخ های بازار و حواله است. حالا پس از ۶ ماه از حذف ارز ترجیحی همچنان فاصله میان ارز حواله و بازار آزاد وجود دارد.

یک مقام صنفی اعلام کرد: جهش قیمت سیب زمینی به کیلویی ۷۰ هزار تومان!

رئیس اتحادیه باقروشان میدان مرکزی با اشاره به افزایش قیمت سیب زمینی، عنوان کرد که ممنوعیت صادرات برای تنظیم بازار سیب زمینی کفایت نمی کند به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، اکبر باوری با بیان اینکه نگرانی در خصوص تنظیم بازار سیب زمینی نداریم، بیان کرد: قیمت سیب زمینی در میدان به یکباره از ۵۰ هزار تومان به ۷۰ هزار تومان افزایش یافته است که امیدواریم با تشدید نظارت ها جلوی افزایش قیمت گرفته شود.